

La crisi de l'automòbil

La crisi, no sols de l'automòbil, encara no ha tocat fons, però ni governs ni empresaris volen adonar-se d'una realitat que, com diu Fabià Estapé, s'imposa.

Tota la indústria europea de l'automòbil fa crisi: la gent triga a renovar-se el cotxe; els nous compradors no es presenten a escena. Com tantes vegades a casa nostra, les coses són pitjors. Heus ací la greu crisi de Seat-Zona Franca de Barcelona, on les xifres sobre el nombre d'aturats i pre-jubilats en perspectiva supera els nou mil. Aquí no han valgut de res les innovacions del "Superlópez": aviat els "senyors treballadors" passaran a engruixir les xifres d'un atur paorós que és actualment la xacra principal de l'economia espanyola. Mentrestant, i ben a prop, les xifres del balanç de l'empresa japonesa Nissan també fan escruixir. Però sembla, com dèiem fa uns números a EL TEMPS, que els amos japonesos tenen els nervis més aplomats que no els teutons. Perden calers, però no se'n volen anar. Les altres empreses de l'automòbil a Espanya perden o fan beneficis iguals a zero. Estem, repeteixo, dins la fase més aguda de la depressió, i amb tota probabilitat l'any 1994 serà qualsevol cosa menys millor.

En aquest panorama tan negre sobresurt una venturosa excepció: em refereixo a la planta de Seat de Martorell. Allà tot són bones noves: els obrers es veuen en el paradís de les hores extraordinàries. Més d'una vegada he demanat per què existeixen aquests abismes de productivitat entre la Zona Franca i Martorell. No puc deixar de carregar una forta responsabilitat en les mans dels directius que ho fan malament a vora mar i molt bé pocs quilòmetres endins.

El que ha de quedar ben clar, d'una vegada per totes, és que l'estat no ha de tirar ni un duro més al pou sense fons



Manifestació per la continuïtat de Seat a la Zona Franca. Hi ha un abisme de productivitat entre Martorell i Zona Franca.

que és Seat-Zona Franca. Ja va ser un disbarat de ficar-hi aquells 400.000 milions llargs que es van gastar abillant la núvia. Creiem que l'estat ha de fer el que li pertoca, però res més. Ja hem dit que l'estat del benestar és al congelador, a l'espera de temps millors. La despesa pública, per tant, s'ha de mirar escrupolosament. Fa molts anys la recomanació als ministres de Finances d'un Premi Nobel com José Echegaray era la del "santo temor al déficit". Ara hem de traslladar l'exhortació a la defensa de la minsa pesseta, la unitat monetària creada pel català Laureà Figuerola, ministre de Finances, a l'octubre del 1868, sota

les ordres simpàtiques del general de Reus, del general Joan Prim i Prats.

És tota la indústria, i no solament la de l'automòbil, la que necessita reestructuració per a fer front a la crisi. No és que es vegin, ni ací, grans polítics en consonància amb el difícil temps que vivim. Però les exigències de les mateixes dificultats ens han de portar cap a una administració més racional dels cabals públics i privats. Hi ha sectors industrials, com el tan veterà de la indústria tèxtil i cotonera, que, després d'haver perdut anys i panys recolzats en la protecció aranzelària, ara es veuen abocats a la cruel competència que ve dels Quatre Dragons del Pacífic: Corea del Sud, Hong Kong, Singapur i Taiwan no tenen manies; ni reparen tampoc en les elevades càrregues socials que suporta l'empresa europea. I no podem refiar-nos tampoc d'una política proteccionista que ja ha passat definitivament a la història.

Jo crec que seria bo que ens anéssim fent a la idea que el bienni 1994-1995 serà dur, i si volen, molt dur.

Algunes persones d'anomenada m'han dit que, en el reajustament del programa d'inversió dels estalvis familiars, deixen per al 1996 el canvi d'un rònc Panda per un Toledo nou. Són coses difícils de pair, però la realitat s'imposa. Fa molts anys —sí senyors, molts anys— un general retirat em deia que al món no hi havia accions com les de Seat: "acciones de canto dorado, querido profesor". Afortunadament, el general es va morir a temps. Confiam que la perspicàcia ens estalviï la decepció del general, que es va morir pensant que era molt més ric que no era en realitat.

Fabià Estapé